

„JEDEN ŚWIAT DLA WSZYSTKICH”

II międzynarodowa chrześcijańsko-islamska konferencja w Wiedniu (1997)

W dniach 13–16 maja 1997 r. miała miejsce w Wiedniu, w centrum kongresowym Hofburg, II międzynarodowa konferencja chrześcijańskich i islamskich naukowców i ekspertów na temat dialogu religijnego. Pierwsza konferencja odbyła się także w Wiedniu w 1993 r., a jej tematem był „Pokój dla ludzkości – podstawy, problemy i perspektywy przyszłości z punktu widzenia islamskiego i chrześcijańskiego”. Natomiast tematem II konferencji był „Jeden świat dla wszystkich. Podstawy społeczno-politycznego i kulturalnego pluralizmu w chrześcijańskiej i islamskiej perspektywie”.

Konferencja doszła do skutku dzięki współpracy ministerstwa spraw zagranicznych Austrii i Instytutu Teologicznego St. Gabriel w Mödling k. Wiednia, który już od 20 lat zajmuje się tematyką dialogu chrześcijańsko-islamskiego. Dyrektor tegoż Instytutu, ks. prof. Andreas Bsteh był przewodniczącym konferencji wiedeńskiej.

W obradach oprócz znawców dialogu chrześcijańsko-islamskiego udział wzięli wybitni politycy z obu stron; wspomnę tylko inicjatora konferencji, ministra spraw zagranicznych Austrii dr W. Schüssela, panią minister spraw zagranicznych Szwecji, ministra ds. wyznań Egiptu, przewodniczącego hinduskiej komisji parlamentarnej ds. mniejszości religijno-narodowych. Byli obecni kard. Franz König i arcybiskup Kościoła grecko-prawosławnego z Mont Liban. Król Maroka Hassan II, a w imieniu Stolicy Apostolskiej kard. Francis Arinze, przewodniczący Papieskiej Komisji dla Dialogu Międzyreligijnego – skierowali specjalne przesłania.

Z wystąpienia teologiczno-biblijnych zwróć uwagę na referat, jaki wygłosił prof. Bsteh: „W poszukiwaniu nowej drogi do wspólnej odpowiedzialności”. Nie chodzi tu – podkreślił mówca – o konstruowanie „nowego chrześcijaństwa” czy „nowego islamu”, lecz o szukanie wspólnej drogi w oparciu o dane tradycji – w najszerszym tego słowa znaczeniu – obu religii. Bsteh zacytował powiedzenie swojego islamskiego przyjaciela: „Musimy pukać do drzwi naszych tradycji, aż się otworzą”. Zwrócił dalej uwagę, że podstawą dialogu religijnego, który nie może abstrahować od pluralizmu społeczno-politycznego i kulturalnego, jest słowo Boże w kontekście wiary wspólnot wierzących. Bsteh przytoczył dwa teksty z Koranu i Ewangelii, między którymi jest uderzająca zgodność. Tekst z Koranu: „Zaprawdę, jeśliby wszystkie drzewa na ziemi były piórami i jeśliby było morze, któremu pomogłoby jeszcze siedem mórz – to nie wyczerpałyby się słowa Boga. Zaprawdę, Bóg jest potężny, mądry!” (Sura 31, 27, por. także 18, 109; tłum. J. Bielawskiego). A tekst z Ewangelii: „Jest ponadto wiele innych rzeczy, których Jezus dokonał, a które, gdyby je szczegółowo opisać, to sądzę,

że cały świat nie pomieściłby ksiąg, które by trzeba napisać” (J 21, 25; tłum BT).

Jako wynik debaty ogłoszono taką oto rezolucję:

„Opowiadamy się za Paktem przyjaźni między chrześcijanami a muzułmanami na następujących warunkach:

1. W obliczu naszej wspólnej obciążonej przeszłości wyrażamy naszą chęć i wolę położenia kresu raz na zawsze obopólnym oskarżeniom oraz przewyżczenia naszych błędów i niesprawiedliwości przez przebaczenie i pojednanie.

2. W refleksji nad naszą historią pragniemy wyciągnąć wnioski z przeszłości i przejść ponad brakami. Chcemy wspólnie poszukiwać środków dla zapobieżenia konfliktom w sposób pokojowy, dla usunięcia ich przyczyn i ograniczenia napięcia.

3. Pragniemy działać razem dla wniesienia wspólnego wkładu w stworzenie bardziej ludzkiej teraźniejszości i w przygotowanie dla przyszłych pokoleń świata, w którym muzułmanie i chrześcijanie mogą być partnerami i stać się przyjaciółmi.

4. Taki Pakt przyjaźni jest adresowany do wszystkich.

Tak jak jest Ogólna Deklaracja Praw Człowieka, wyrażamy życzenie, kierując się odpowiedzialnością za całe stworzenie, ażeby została opracowana i przyjęta Ogólna Deklaracja Obowiązków Człowieka, zaznaczając, że przestrzeganie praw człowieka nie będzie związane z wypełnianiem obowiązków¹.

Kraków

Ks. JERZY CHMIEL

Ks. Jerzy Chmiel

„POLSZCZYŻNA NATCHNIONA” Sesja w Uniwersytecie Jagiellońskim w czterechsetlecie śmierci Ks. Jakuba Wujka SJ

W dniu 14. stycznia 1997 r. w gmachu Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego przy ul. Gołębiej (zwanym żartobliwie „Gołębikiem”, gdzie – jak przypomina świeża tablica – studentem był Karol Wojtyła) odbyła się sesja naukowa z okazji czterechsetnej rocznicy śmierci ks. Jakuba Wujka SJ (1541–1597). Organizatorami sesji byli: Instytut Filologii

¹ Autor dziękuje dr Alfredowi Länglemu, generalnemu konsulowi Austrii w Krakowie, za udostępnienie materiałów konferencji.